

HARAM VE HELÂL KILMA YETKİSİ (3)

(...dünden devam)

Fakat sonradan gelenler Kur'ân ile yetinmeyip Peygam-ber'in her sözünü vahiy kategorisine sokup Kur'ân ile eşit yapmaya kalkmışlardır. Oysa sözlerin bir bölümü ilham olsa da Kur'ân vahyi ağırlığında değildir. Zira Kur'ân vahyinin anlamı Allah'tan; söz kalıpları ise Melek Cebrail'dendir. Ama Kutsal hadis dediğimiz Peygamber'in kalbine doğan ilhamların ifade tarzı Peygamber'in kendi sözleridir. Bundan dolayı bunlar yazılmadığı için aktarımlarında büyük farklar, fazlalıklar, eksiklikler vardır. Bunlar bağlayıcı olmadığı için Peygamberimiz bunları yazdırmadı. Kendisinden sonra gelen dört Halife de bunları yazdırmadı. Onlar için bağlayıcı tek yazılı Kitap Kur'ân idi.

Sonra Emevi dönemi gelince siyasi otorite Kur'ân'ın yanında hadis geleneğini de devreye soktu. İşte o zamandan itibaren hadis yazımı başladı. Bu akım git gide yayıldı ve ap ayrı bir uzmanlık alanı doğdu.

Ayrıntıya boğulan din zorlaştı. Şimdi insan ne kadar ayrıntıya dalsa o kadar dinin ruhundan uzak düşer, çünkü din güçleşir. Oysa dinin amacı ayrıntı değil, öz biçimde Allah'a bağlılık ve dosdoğru insan olmaktır. Bu hususta bir âyetin özet tefsirini aktararak konuyu noktalamak istiyorum:

“Ey inananlar, açıklandığı zaman hoşunuza gitmeyecek şeyleri sormayın. Eğer Kur'ân indirilirken onları sorarsanız, size açıklanır. Halbuki Allah onlardan geçmiştir. Allah bağışlayandır, halimdir. Sizden önce gelen bir toplum da onları sormuştu da sonra onları tanımaz olmuşlardı.”

Mâide Suresi'nin 101-102'nci âyetleri, Kur'ân inerken gereksiz yere soru sorulmasını yasaklamaktadır. Çünkü Kur'ân'ın, hakkında bir açıklama yapmadığı şey mubâhtır. Kur'ân'ın amacı, ayrıntılara dalmak değildir. Hakkında bir vahiy hükmü indirilmemiş olan şeyler, serbest bırakılmıştır. Onları yapmak günâh değildir. Daha önceki milletlerden bir topluluk da gereksiz yere ayrıntılara dair sorular sormuşlar, sordukları konularda kendilerinin işlerine gelmeyen hükümler açıklanmış, zorlarına giden bu hükümleri kabul etmeyince kâfir olmuşlardır. Yani soruları, inkârlarına neden olmuştur. Demek ki dinde fazla ayrıntılara dalmak doğru değildir.

Allah neyi emretmişse onu yapmak yeterlidir.

(devamı yarın..)